



SISEMINISTEERIUM

KÄSKKIRI

14.02.2023 nr 1-3/30

**Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu  
meetme nr 2.2 "IKT-süsteemide ja  
rakenduste loomise ning kasutamise kaudu  
ühise viisapoliitika toetamine" toetuse  
andmise tingimused**

Käskkiri kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel.

**Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood**  
01.01.2023–31.12.2029

**Elluviija**  
Politsei- ja Piirivalveamet

**Korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus**  
Siseministeerium

## 1. Reguleerimisala ja seosed Eesti riigi eesmärkidega

Käskkirjaga reguleeritakse siseministri 12. detsembri 2022 .a käskkirjaga nr 1-3/96 kinnitatud piirihalduse ja viisapoliitika rahastu 2021–2027 (edaspidi *BMVI*) rahastamiskava meetme nr 2.2 „IKT-süsteemide ja rakenduste loomise ning kasutamise kaudu ühise viisapoliitika toetamine“ tulemuste saavutamiseks toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ja korda.

### 1.1. Seosed BMVI ja Eesti riigi eesmärkidega

1.1.1. Toetuse andmise tingimused (edaspidi *TAT*) on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1148<sup>1</sup> (edaspidi *BMVI määrus*) artikli 3 punktis 1 toodud BMVI poliitikaeesmärgiga „Tagada tugev ja tõhus Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, aidates seeläbi tagada liidus kõrgetasemelise sisejulgeoleku, samal ajal kaitses inimeste vaba liikumist liidu piires, ning järgides täielikult asjaomast liidu *acquis*’d ning liidu ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on“ ning BMVI määruse artikli 3 punktis 2 b) toodud erieesmärgiga „Toetada ühist viisapoliitikat, et tagada ühtlustatud lähenemisviis viisade väljastamisele ja hõlbustada õiguspärast reisimist, aidates samal ajal ennetada rände- ja julgeolekuriske“.

1.1.2. Eesti riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“<sup>2</sup> eesmärk on kasvatada ja toetada meie inimeste heaolu nii, et Eesti oleks ka kahekümne aasta pärast parim paik elamiseks ja töötamiseks. *TAT*i tegevused on seotud strateegia „Eesti 2035“ riigivalitsemise sihtidega, aidates kaasa riigi sujuva toimimise ning riigi julgeoleku ja turvalisuse parandamise eesmärkide täitmisele. Strateegia üheks sihiks on, et võimu teostatakse avalikes huvides ausalt ja läbipaistvalt, järgides õigusriigi põhimõtteid ning tagades inimeste põhiõigused ja vabadused. Eesti on valvatud ja kaitsud. *TAT*i tegevused panustavad „Eesti 2035“ mõõdikutesse: „Eestit turvaliseks riigiks pidavate elanike osakaal“, „Usaldus riigi institutsioonide vastu“, „Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“ ja „Ligipääsetavuse mõõdik“. Projektide elluviija vastutab, et projektide tegevused aitavad lahendada „Eesti 2035“ toodud arenguvajadusi.

1.1.3. *TAT* panustab „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“<sup>3</sup> programmi „Siseturvalisus 2023–2026“ meetme 3 „Kindel sisejulgeolek“ tegevuse 4.1. „Rände- ja kodakondsuspoliitika kujundamine ning elluviimine“ võimekuse „Rändepoliitika tõhus ja kliendikeskne elluviimine“ eesmärgi saavutamisse ning on kooskõlas Siseministeeriumi valitsemisala info- ja kommunikatsioonitehnoloogia strateegiaga.

1.1.4. *TAT*i ettevalmistamisel on arvesse võetud BMVI kasutamiseks tehtud Euroopa Komisjoni soovitusi Eestile.

## 2. Toetatavad projektid

2.1. Meetmest toetatakse projekte, mis:

- aitavad kaasa BMVI poliitikaeesmärgi ning erieesmärgi b) täitmisesse;
- panustavad punktis 1.1.2 nimetatud Eesti 2035 sihtidesse ja mõõdikutesse;
- on kooskõlas BMVI seirekomitee kinnitatud üldiste valikukriteeriumidega, sh on mittediskrimineerivad ja läbipaistvad, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu

<sup>1</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu. – *ELT L 251, 15.7.2021, lk 48–93.*

<sup>2</sup> „Eesti 2035“

<sup>3</sup> „Siseturvalisuse arengukava 2020–2030“

- määruse (EL) 2021/1060 (edaspidi *ELi ühissätete määrus*)<sup>4</sup> artiklis 9 sätestatud horisontaalseid põhimõtteid ning lähtuvad põhiõiguste hartast ning arvestavad võrdsete võimaluste põhimõttega sh välditakse diskrimineerimist ja tagatakse ligipääsetavus;
- on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, millega ei tekitata Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852<sup>5</sup> artiklis 17 nimetatud olulist kahju ühelegi artiklis 9 nimetatud keskkonnaeesmärgile;
  - on vastavuses BMVI rakenduskava horisontaalsete tingimustega.

2.2. TATi projektide sihtrühm on kogu Eesti avalikkus. Laiem sihtrühm on kolmandate viisanõudega riikide kodanikud, kellele muutub viisa taotlemine mugavamaks ja kiiremaks.

2.3. TATi projektide mõju ja ulatus on üleriigiline.

2.4. TATi eesmärgid saavutatakse alljärgnevate toetatavate projektide elluviimise tulemusel:

#### **2.4.1. Euroopa Liidu ühtne e-viisa ja e-taotluskeskkonna rakendamine**

2.4.1.1. **Projekti eesmärk ja sisu:** Euroopa Liidu otsekohalduva muudatuse<sup>6</sup> arendamine siseriiklikusse viisaregistrisse, millega digitaliseeritakse viisamenetlus. Viisamenetluses e-taotlemise toimimine, sh Schengeni ühtse viisaportaaliga liidestus, on tagatud. Projekti raames teostatakse ELi otsekohalduvast nõudest tulenevate arendustööde teostamine elektroonse viisataotlemise valdkonnas (sh Schengeni ühtse e-taotluskeskkonna rakendamine).

2.4.1.2. **Projekti abikõlblikkuse periood:** 01.01.2026–31.12.2026

2.4.1.3. **Projekti elluviija:** Politsei- ja Piirivalveamet (edaspidi *PPA*)

2.4.1.4. **Projekti sihtrühm:** PPA ja Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskus (edaspidi *SMIT*)

#### **2.4.2. Viisaregistri 2.0 II etapi arendused**

2.4.2.1. **Projekti eesmärk ja sisu:** Viisaregistri järkjärgulise uuendamise II etapi arendustööde teostamine. Projekti raames viiakse uude viisaregistrisse üle viibimisaja pikendamise, viisade kehtetuks tunnistamise/tühistamise, viisakleebise trükkimise funktsionaalsus, samuti vajalikud tugifunktsionaalsused ja andmevahetus Viisainfosüsteemiga/ELi tasemel koostalitlusvõime.

2.4.2.2. **Projekti abikõlblikkuse periood:** 01.01.2023–30.06.2025

2.4.2.3. **Projekti elluviija:** PPA

2.4.2.4. **Projekti sihtrühm:** PPA ja SMIT

#### **2.4.3. Viisainfosüsteemi (VIS) määruse<sup>7</sup> muudatuste rakendamine riiklikus viisaregistris**

2.4.3.1. **Projekti eesmärk ja sisu:** ELi ülese otsekohalduva VIS määruse rakendamine. Projekti raames realiseeritakse VIS määruse muudatustest tulenevad arendused sh kõige olulisemana pikaajaliste viisade taotluse andmete edastamine VISi.

2.4.3.2. **Projekti abikõlblikkuse periood:** 01.01.2024–31.12.2025

2.4.3.3. **Projekti elluviija:** PPA

2.4.3.4. **Projekti sihtrühm:** PPA ja SMIT

---

<sup>4</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid - [ELT L 231, 30.6.2021, lk 159–706](#).

<sup>5</sup> Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2020/852, 18. juuni 2020, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 – [ELT L 198, 22.6.2020, lk 13–43](#).

<sup>6</sup> Euroopa Komisjoni 27. aprilli 2022 ettepanek nr [COM/2022/658 final](#).

<sup>7</sup> VIS määrus – [ELT L 218, 13.8.2008, lk 60](#).

### **3. Riigiabi**

Antav toetus ei ole riigiabi ega vähese tähtsusega abi.

### **4. Eelarve ja tulemused<sup>8</sup>**

- 4.1. TATi eelarve on 850 000 eurot (koos käibemaksuga). Eelarve koosneb BMVI toetusest (75%) ja riiklikust kaasfinantseeringust (25%). Omafinantseeringut ei ole ette nähtud.
- 4.2. Punktis 2 nimetatud projektide tulemusena toetab Eesti Euroopa ühist viisapoliitikat, tagades ühtlustatud lähenemisviisi viisade väljastamisele ja hõlbustades õiguspärast reisimist.
- 4.3. Eelarve jagunemine ning projektide seireks ja hindamiseks kasutatavad näitajad on toodud allolevas tabelis. Kõikide näitajate algtase on 0.

---

<sup>8</sup> Näitajad kõik kokku moodustavadki tulemused.

Tegevus	Tegevuse eelarve (koos käibemaksuga), sh kaudsete kulude määr	Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Sihttase 2024	Sihttase 2029	Selgitav teave
Euroopa Liidu ühtne e-viisa ja e-taotluskeskkonna rakendamine	200 130, kaudseid kulusid ei ole ette nähtud	BMVI O.2.1 Viisade menetlemise digitaliseerimist toetavate projektide arv.	arv	0	1	
		BMVI R.2.10 Digitaalselt esitatud viisataotluste arv.	arv	Ei kohaldu	976 292	Iga aruandega raporteeritakse aruandlusperioodi jääv digitaalselt esitatud viisataotluste arv (projekti väline näitaja).
		BMVI R.2.8 Väljaspool Schengeni ala asuvate uute/ajakohastatud konsulaatide arv	arv	Ei kohaldu	20	
		BMVI R.2.8.1 Väljaspool Schengeni ala asuvate uute/ajakohastatud konsulaatide arv, millest omakorda nende konsulaatide arv, mida on ajakohastatud, et muuta need viisataotlejate jaoks kliendisõbralikumaks	arv	Ei kohaldu	20	Selle näitaja all raporteerida konsulaatide/välisesinduste arv, kus on pärast projekti lõppu kasutusel Schengeni e-viisade süsteem ja e-taotluskeskkond.
Riigisisese viisaregistri arenduste II etapp	499 885, 00 kaudseid kulusid ei ole ette nähtud	BMVI O.2.5 Välja töötatud/hooldatud/ajakohastatud suuremahuliste IT-süsteemide arv	arv	1	1	

VIS määruse muudatuste rakendamine	149 985, sh 1% kaudsed kulud	BMVI O.2.5.1 Välja töötatud/hooldatud/ajakohastatud suuremahuliste IT-süsteemide arv, millest omakorda välja töötatud suuremahuliste IT-süsteemide arv.	arv	1	1	
KOKKU	<b>850 000</b>					

## **5. Korraldusasutus, rakendusasutus ja rakendusüksus**

- 5.1. Korraldusasutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse ülesandeid täidab Siseministeerium (edaspidi *SiM*). Ülesandeid ei delegerita.
- 5.2. SiM sisestab elluviija edastatud teabe alusel käesolevas TATis sätestatud projektide info struktuuritoetuste registrisse ja avab projekti.

## **6. Kulude abikõlblikkus**

- 6.1. Abikõlblike kulude kindlaks määramisel lähtutakse Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ühendmäärus*)<sup>9</sup> §-dest 15–17 ja 21.

### 6.2. Otsesed kulud

- 6.2.1. Abikõlblikud otsesed kulud on tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, muu hulgas:
  - 6.2.2. personalikulu (sh projekti juhtimisega seotud tööjõukulu). Projekti juhtimisega seotud tööjõukulu võib moodustada kuni 10% projekti eelarvest;
  - 6.2.3. avalikustamiskulu (sh vajalike märgistuste kulu, toitlustuskulu, ruumi ja seadmete rent, ligipäätavuse tagamise seotud kulu avalikustamise ürituste korraldamiseks);
  - 6.2.4. viisavaldkonna infosüsteemide analüüsi, arenduse ja testimiskulu, sh turvatestimise kulu.
- 6.3. Elluviija peab tagama IT-seadmete,-süsteemide ja -rakenduste sihtotstarbelise kasutamise vähemalt kolm aastat pärast üleandmise-vastuvõtmise akti allkirjastamist.

### 6.4. Kaudsed kulud

- 6.4.1. TATi alusel jagatava toetuse puhul hüvitatakse kaudseid kulusid ainult ühtse määra alusel, mis on kuni 7% tegevuste abikõlblikest otsesest kuludest. Iga projekti täpne kaudsete kulude määr sätestatakse punktis 4.3;
- 6.4.2. kaudseid kulusid ei pea tõendama.
- 6.4.3. Mitteabikõlblikud on ühendmääruse § 17 sätestatud kulud.

## **7. Toetuse maksmise tingimused ja kord**

- 7.1. Toetust makstakse vastavalt ühendmääruse §-des 24 ja 26 sätestatud tingimustele.
- 7.2. Toetust makstakse tegelike kulude alusel, kui abikõlblik kulu on tekkinud ja see on tasutud. Kaudseid kulusid hüvitatakse punkti 6.4 kohaselt.
- 7.3. Enne esimese makse saamist peab elluviija esitama SiMile:
  - 7.3.1. väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas projekti kulusid ja nende tasumist eristatakse raamatupidamises muudest projekti elluviija kuludest;
  - 7.3.2. asutuse riigihangete korra või selle asutuse riigihangete korra, kes elluviija nimel hankeid korraldab;
  - 7.3.3. edasivolitatud õiguste korral esindusõigusliku isiku antud volituse koopia.
  - 7.3.4. Punktides 7.3.1–7.3.3 nimetatud dokumente ei pea esitama, kui elluviija on varem SiMi välisvahendite osakonnale nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne projekti rakendamist muudetud. Elluviija esitab SiMile sellekohase kirjaliku kinnituse.

---

<sup>9</sup> Ühendmäärus

- 7.4. Elluviiija esitab SiMile e-toetuste keskkonna kaudu maksetaotluse vähemalt kord poolaastas, kuid mitte tihedamini kui kord kvartalis projekti elluviimise algusajast arvates.
- 7.5. Makse aluseks olevate dokumentide menetlusaeg on kuni 80 kalendripäeva dokumentide saamisest arvates.
- 7.6. SiMi õigused ja kohustused makse menetlemise peatamisel ja maksest keeldumisel on sätestatud ühendmääruse §-s 33.
- 7.7. Lõppmakse saamiseks esitatavad dokumendid esitatakse koos projekti lõpparuandega. Lõppmakse tehakse pärast tingimuste ja kohustuste täitmist ning SiMi kontrollitud lõpparuande kinnitamist.

## **8. Elluviiija õigused ja kohustused**

- 8.1. Elluviiijale kohalduvad kõik perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021\_2027*)<sup>10</sup> ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused.
- 8.2. Elluviiija peab tagama, et lisaks TATis sätestatud kohustustele oleks täidetud ka ühendmääruse §-des 10 ja 11 toetuse saajale kehtestatud kohustused, sh ostumenetluse läbiviimise nõuete järgimine.
- 8.3. Ühtlasi on elluviiija kohustatud:
  - 8.3.1. esitama SiMile 15 tööpäeva jooksul TATi kinnitamisest SiMi väljatöötatud vormidel:
    - 8.3.1.1. projekti kirjelduse;
    - 8.3.1.2. projekti eelarve jagunemise alategevuste ja aastate kaupa. Elluviiijal on õigus muuta tegevuskava ja eelarveridade vahelist jaotust kuni kaks korda aastas (taotlus esitada SiMile 15. jaanuariks ja/või 15. juuniks). Tegevuskava ja eelarve muutmist ei ole vaja taotleda järgmistel juhtudel:
      - eelarverida suureneb vähem kui 15% kinnitatud eelarvereale plaanitud summast;
      - eelarvereale planeeritud summa jaotus muutub aastate lõikes;
      - täpsustub detailne kirjeldus.
  - 8.3.2. rakendama projekti vastavalt kinnitatud tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;
  - 8.3.3. esitama TATi kinnitamisest alates projekti maksete prognoosi iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks SiMi väljatöötatud vormil;
  - 8.3.4. säilitatama dokumente vastavalt ÜSS2021 2027 §18 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 artikli 82 lõikele 1 viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates, välja arvatud juhul, kui riigiabi reeglitest tuleneb teisiti;
  - 8.3.5. teavitama SiMi, kui toetatava tegevusega samalaadsele tegevusele on taotletud toetust teistest meetmetest või muudest välisabi vahenditest;
  - 8.3.6. teavitama SiMi ürituse (sh koolituse, seminari, konverentsi, infopäeva, õppevisiidid) toimumisest e-toetuste keskkonna kaudu vähemalt 14 kalendripäeva enne ürituse toimumist;
  - 8.3.7. andma igakülgse sisulise panuse seiresse, kontrolli, auditisse või hindamisse.
  - 8.3.8. viivitamatult teavitama SiMi kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis:
    - 8.3.8.1. asjaoludest, mis takistavad täitmast elluviiija ülesandeid;
    - 8.3.8.2. TATi muutmise vajalikkusest;

---

<sup>10</sup> [ÜSS2021\\_2027](#)



8.3.8.3. projekti elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada tulemuse saavutamist;

## **9. Aruandlus**

- 9.1. Elluviija esitab SiMile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise vahearuarande SiMi väljatöötatud vormil e-toetuste keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta 15. jaanuariks ja 15. juuniks vastavalt 31. detsembri ja 31. mai seisuga projekti elluviimise algusajast arvates. Kui projekti alguse ja esimese vahearuarande esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuaranne järgmiseks tähtpäevaks.
- 9.2. Elluviija esitab SiMile projekti tegevuste, tulemuste ja näitajate saavutamise edenemise lõpparuande e-toetuste keskkonna kaudu 45 päeva jooksul alates projekti abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuanne esitada 45 kalendripäeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates.
- 9.3. Juhul, kui vahearuarande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne.
- 9.4. Projekti vahe- ja lõpparuandes (edaspidi *projekti aruanne*) kajastatakse info vastavalt e-toetuste keskkonna aruande andmeväljades nõutule.
- 9.5. Kui keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab projekti aruande tähtaegset esitamist, loetakse aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist.
- 9.6. SiM kontrollib üldjuhul 15 tööpäeva jooksul aruande laekumisest, kas aruanne annab ülevaate tehtud tegevustest ning on nõuetekohaselt täidetud.
- 9.7. Kui aruandes puudusi ei esine, kinnitab SiM aruande.
- 9.8. Aruandes puuduste esinemise korral annab SiM elluviijale vähemalt kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning SiM kinnitab aruande kümne tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.
- 9.9. SiMil on õigus küsida tegevuse elluviijalt lisainfot projekti tegevuse käigu ja tulemuste kohta.

## **10. TAT muutmine**

- 10.1. SiMil on õigus muuta toetuse andmise tingimuste käskkirja enda või elluviija algatusel.
- 10.2. Kui ilmneb vajadus projekti tegevusi, tulemusi, eelarvet, näitajaid või abikõlblikkuse perioodi muuta, esitab elluviija SiMile põhjendatud taotluse (edaspidi *TATi muutmise taotlus*).
- 10.3. SiM vaatab TATi muutmise taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest ja annab hinnangu TATi muutmise taotluse kohta.
- 10.4. Puuduste esinemise korral annab SiM elluviijale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. TATi muutmise taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.
- 10.5. Elluviijal on võimalik TATi muutmist taotleda üks kord kuue kuu jooksul. SiMi eelneval nõusolekul on lubatud TAT muutmist taotleda sagedamini.

10.6. SiM võib TATi muuta, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TATi edukaks elluviimiseks või elluvijal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. SiM teavitab sellest elluvijat mõistliku aja jooksul.

10.7. TAT muutmise eelõu kooskõlastatakse vastavalt ühendmääruse §-le 48.

## **11. Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord**

11.1. Finantskorrektsioone teeb SiM vastavalt ühendmääruse §-dele 34–37.

11.2. Kui abikõlbmatud kulud jäävad elluvija enda tasuda vastavalt ühendmääruse § 37 lõikele 4, väheneb projekti eelarve finantskorrektsiooni võrra.

## **12. Vaiete lahendamine**

SiM otsuse või toimingu vaide või vaidluse menetleja on SiM, määrates vaide lahendajaks teenistuja, kes ei ole vaidlusaluses küsimuses otsuseid või toiminguid teinud või nende tegemist nõustanud. Vaide esitamisele ja menetlemisele kohalduvad ÜSS2021\_2027 § 60 nimetatud erisused haldusmenetluse seaduses sätestatud vaide esitamise regulatsioonile. Vaidlused riigiasutuste, sh valitsusasutuste vahel lahendatakse Vabariigi Valitsuse seaduses sätestatud korras.

## **13. Rakendussätted**

Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt alates 01.01.2023.

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets  
siseminister

Lisad:

1. Seletuskiri
2. Põhiõiguste harta ja puuetega inimeste õiguste konventsiooniga arvestamise kontrollleht